

**PULMILE** (6) *sb n*

**pułmile** (5), **połmile** (1); *pułmile BielKron, ReszPrz, GostGosp, WujNT* (2); *połmile SarnStat. e prawdopodobnie pochylone (tak w puł-(poł-)...-'e, np. połhatłasié); w puł- o pochylone.*

*sg A pułmilé* (3). *◇ L pułmilu* (3).

*Sł stp, Cn brak, Linde XVII w: półmile.*

*Miara długości oraz odległość równa połowie mili; dimidium miliare JanStat* (6) :

*Wyrażenia:* »pułmile dobre [= ze sporym naddatkiem]« [szyk 1:1] (2): Od [kościół] ś. Piotrá fzli [pokutnicy] z tymże porządkiem do ś. Páwłá dobre pułmile náfze Polłkie *ReszPrz* 160; Tedy fię wrocili [apostołowie] do Ieruzálem [...] / máiąc drogę ízábátu (*marg*) To íeft, pułmile dobre. (-) *WujNT Act* 1/12.

[»pułmile małe«: więc iż gospoda była od przewozu jako w półmilu małym, gdzieśmy nocować mieli, Franciszek [...] tak tuszył, iż na to czekali, żebyśmy tam byli na noc zostali *RadzPodróż* 241.]

*Zestawienie:* »pułmile polskie, [nasze]« (2): *ReszPrz* 160; Lecz Bethánia była blisko Ieruzálem íákoby ná piąćinaście ítáíow. (*marg*) ktore czynią pułmile polskie á dwie mile włoskie. (-) *WujNT Ioann* 11/18; [*RymszaChor* 7].

*Wyrażenia przyimkowe:* [»na pułmilu« = w odległości połowy mili: Zamek od zamku jest opodał, wszakże na śrzód weścia do portu z każdego działá dostrzeli; od siebie są mało nie na półmilu, stąd znać, jako jest port szeroki. *RadzPodróż* 191.]

[w pułmilu« = w odległości połowy mili (2): Niech ma [ziemianin] dom [...] w zdrowym placu [...] ítaynia [ma być] ná ftronie: pšíárnia namniey w pułmilu *GostGosp* 170; Lowienia Ryb téż przereczony Zakon íam będzie miał wolność w téyże rzéce Bierzwieniku [...] wzgóř idąc y nádól ná półmile [tj. prawdopodobnie: pół mile; *per medium miliare JanStat* 849] od móřtu [...]. To téż przydawłzy: áby w tymże półmilu wftępuiąc wzgóř y nádól/ ná téyże rzéce Bierzwieniku ku Królestwu nie był budowan żadny zamek. *SarnStat* 1073; [w półmilu [in eodem dimidio miliari *JanStat* 849] królowa Jej M. się wróciła *KromHist* 23; Kładli żałobną skargę [...], że około miasta nie miał nikt w półmilu karczmy stawić. *LustrKraK* I 62; Derwi Murza ízedł w pozad woýłká w pułmilu z dziełiącą tyłięcy ludu *StryjKron* 778].

~ w pułmilu od kogo, [od czego] (1): gdy íe przepráwił [cesarz] przez rzekę Wernizę/ rułzyli íe przeciw íemu Ewángelikowie/ y położyli íe od niego tylko w pułmilu *BielKron* 227v; [*LustrMalb* II 125; *RadzPodróż* 241; *RymszaChor* 7; y Monášter Pánieńłki S. Spáłá od zamku w puł milu nád [rzeką] Połotą [kniáz Borys zbudował] *BielKron* 1597 155; W półmilu od miasta są pagóřeczki piaszczyste *PiotrDzien* 299].

[W połączeniu szeregowym: Leżá [jeziora] od tej wsi w mili, we dwu, w półmilu, jako które. *LustrMalb* II 125.

*Połączenie:* »w [ilu] mil ... w mili ... w pułmilu«: zeby opacztwa niebely załfadzone íedno wełzterzech mył od íiebie. A dwori wmili. mlini wpolmiliu. *StatNorb* 86v.

*Szereg:* »w pułmilu albo w ćwierci mile«: Od tego miejsca ku wschodowi słońca, a od Betlejem w półmilu naszym albo w ćwierci mile, jest miejsce, które zwano Wieżą Trzody. *RymszaChor* 7.] ~

Cf **POŁ** »poł mile«

